

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ UNIVERSITÀRIA A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (1976-77 a 1980-81)

Jordi Sobrequés i Callicó

Introducció

Probablement, des de fa algun temps, la Universitat catalana —en tant que catalana i en tant que Universitat— es troba en un dels tombants decisius de la seva evolució.

Com a Universitat perquè participa, i plenament, de les transformacions que ha experimentat el model d'Universitat que ha anat emergint al llarg dels darrers decennis als països industrials, el tret fonamental del qual rau en l'especialització accentuada, en el desenvolupament agut, d'una de les seves funcions, àdhuc en detriment d'altres que tradicionalment venia acomplint: la innovació, la creació de nous coneixements.

En efecte, és de general admissió que les societats actuals es fonamenten, funcionen i es reformen gràcies a un principi motor: la creació de nous coneixements, i en conseqüència, de la recerca.

A causa d'aquest fet, les Universitats es troben en el centre, en l'origen mateix del model cultural de les nostres societats. La seva aportació imprescindible, es fa a través d'una producció invisible, el saber, esdevinguda avui la primera i més important de les produccions, i la seva eina de treball és la investigació.

La nostra Universitat, dia a dia, es vegi o no, es vulgui o no, fa front a aquest gran repte. Entorn d'ell la Universitat es juga el seu destí: esdevenir una institució poderosa que animi i comandi la innovació i participi en el gran debat sobre l'apropiació i direcció d'aquella, o convertir-se, i no seria la primera vegada, en una institució marginal, sacsejada de tant en tant des de fora i que va a remolc del seu temps.

És ben cert, però, que la nostra Universitat, llastada pel pes d'un passat recent, feixuc i poc gloriós, fa front també a altres tasques no menys imperioses. Però seria una miopia imperdonable als universitaris que això els fes perdre el món de vista, mai millor apropiada l'expressió.

Cert, aquesta herència que en el cas de les Universitats catalanes, i precisament per catalanes és encara més carregosa, combina tràgicament qüestions d'ésser o no ésser amb resclosides batalles de reraguarda. Nogensmenys ha d'ésser assumida. Però sense oblidar allò que havíem assenyalat més amunt: les Universitats són per raó de la seva funció d'innovació i difusió científica, tècnica i cultural, les principals productores dels factors de canvi, i, per tant, han d'estructurar-se entorn d'aquest principi.

Copsar el sentit d'aquesta metamorfosi és tasca a la qual tothom està abocat. Al ciutadà i a l'investigador l'importa l'apropiació social, l'orientació i l'ús de la recerca. A l'home polític li interessa adaptar-s'hi i dirigir-ne els efectes. A l'administrador perquè ha de prescindir de les seves rutines i aplicar noves tècniques de gestió apropiades a les noves exigències.

És des d'aquesta darrera perspectiva que s'enfoquen les ratlles que segueixen i en la qual s'enquadra modestament el present treball.

Després de la II guerra mundial, la majoria de països occidentals varen optar per un model de ràpida expansió de l'Ensenyament Superior. Espanya, amb reticències i amb retard, no fou una excepció. Aquesta opció fomentava i satisfia la forta demanda social d'ensenyament i coincidí amb una oferta generosa de llocs de treball per a titulats superiors. La seva traducció en termes de gestió fou que s'encomanava a l'administració la feina d'adaptar-se, a qualsevol preu i amb els mitjans tradicionals heretats del passat, a aquest entorn en constant i descontrolat creixement.

Però des de mitjan dels seixanta, diversos factors començaren a fer variar substancialment la situació. A Europa i a USA, la vella estratègia d'una política universitària basada fonamentalment en la creença que tots els mals i en conseqüència la seva guarició es derivaven sobretot d'una manca de mitjans materials començava a declinar.

També a Catalunya aquesta òptica ha anat reculant; ja ningú no pensa que tot s'arreglaria incrementant només els efectius que concorren a la producció universitària: més locals, millors sous, més professors, més personal d'administració, més material, etc.

S'obria pas una nova actitud, més preocupada pels aspectes qualitatius, més atent a interrogar-se sobre les funcions, els objectius, la contribució de la Universitat al desenvolupament econòmic i social, més interessada a renovar els mecanismes administratius i les tècniques de gestió. En altres paraules, la prioritat ja no es concedia a una política de seguiment de la demanda, sinó a una altra de modulació de l'oferta educativa. Per això, avui, les organitzacions internacionals i altres, dedicades a la educació Superior, concentren els seus projectes de recerca entorn de dos eixos principals: l'un seria l'anàlisi dels objectius que les Universitats han d'acomplir i de la millor estructura institucional per assolir-los, i l'altre el millorament de les tècniques de direcció per fer més efectiva la seva gerència.

Però a tots els països europeus en iniciar-se la preocupació per aquest tipus de temàtica hom va constatar l'espantosa manca d'informació que les Universitats tenien sobre elles mateixes. Com si fos aquest un tret essencial del seu tarannà. Com si les Universitats, potser massa orgulloses de la seva alta significació, o potser massa porugues de la seva real contribució refusessin la confrontació amb el mirall de l'estadística.

A posar remei a aquest fet s'hi està dedicant una atenció preferent, arreu. Els treballs s'orienten vers la creació de sistemes d'informació automatitzats que, a part de subministrar un suport imprescindible a la direcció i a la gestió, va irradiant a tots els nivells administratius noves pautes i pràctiques més adequades a les noves necessitats. També al nostre país, amb intensitat i èxit divers, es camina per aquesta via.

Potser és ja arribada l'hora que un projecte interuniversitari de creació d'un Banc de dades Universitàries, que no sols permetés disposar d'informació per avaluar els recursos i les necessitats dels centres d'ensenyament Superior, sinó que també potenciés altres estudis afins, seria benvingut.

Les dades del present estudi concerneixen els darrers cinc anys acadèmics, des de 1976-77 al 1980-81. Hauria estat ben interessant i aquest és el projecte d'un futur treball, retrocedir més endarrera per tal d'abraçar un lapse més ampli, però això ultrapassava els límits d'aquesta primera publicació.

Potser el curs 1977-78 marcarà una fita en la història de la Universitat de Barcelona, car s'assoleix el màxim de matrícula (54.894 estudiants) després d'un període d'expansió ininterromput i s'inicia un altre d'estancament.

També el curs 1978-79 és important per tal com es produeix la gran davallada del primer curs a causa de la manca d'alumnes provinents del COU.

Les dificultats en la recopilació de la informació han estat nombroses. Molt sovint el Gabinet Tècnic de Programació no disposa de dades, en altres casos la informació està escampada, o és incompleta, o de poc fiar. Tampoc no era cap solució de recórrer a l'INE, les dades del qual són poc depurades, i encara, de menys confiança. Això posa de relleu, sigui dit de passada, una altra vegada més, la insuficiència dels mitjans informàtics, i, per

tant, de la quantitat i qualitat de la nostra producció estadística. Posar-hi remei ha d'ésser una tasca prioritària de cara al futur.

Totes les dades es refereixen als alumnes oficials. Certament hauria estat d'algun interès disposar de les altres matrícules (doctorat, lliures, fi de carrera, majors de 25 anys, Instituts i Escoles Professionals).

Som conscients que hom trobarà a faltar dades sobre matèries considerades molt decisives, com, per exemple, sobre repetidors, llicenciatures i doctorat, o pel que fa al professorat distribucions per Facultats, estructura per edats i sexes, relació alumne —ensenyant, etc.

Els comentaris sobre cada un dels capítols en què es desglossa l'estudi, es limiten a fer una breu descripció del material que l'investigador hi trobarà tot subrallant-ne els principals aspectes, per tal d'estalviar al lector simplement curiós la feina sempre costeruda de la lectura de les sèries numèriques. Ens hem obligat a emprar un llenguatge molt descriptiu que a voltes pot resultar enfarregós, però que en canvi deixa plena llibertat a la tasca d'interpretació.

1. Evolució de l'alumnat des del curs acadèmic 1976-77 a 1980-81

Hom observarà durant aquest període una *progressió lenta* dels efectius discents en el seu conjunt (vid. quadre 1.9) i a partir del curs 1977-78 una *tendència a l'estancament*.

Pel que fa a Facultats i Escoles Universitàries cal assenyalar que els efectius escolars durant el present curs 1980-81 encara són *per sota de la cota assolida durant l'any 1977-78*, que representa el seu punt culminant (vid. quadre 1.10). Però dins el conjunt de les Facultats el desenvolupament de la població universitària ha estat molt desigual.

En efecte, mentre que *la màxima expansió* ha tingut lloc a les carreres de Biologia, Filologia i Empresariales, les carreres més afectades per *la recessió* han estat Químiques, Farmàcia, Econòmiques i Dret (vid. quadre adjunt i quadres 1.2, 1.4).

Situació de la població universitària en el curs 1980-81
en relació al curs 1976-77. (En números índexs, any base 1976)

Carreres en què ha disminuït la matrícula

Ciències	Lletres	Escoles Universitàries
Química (81)	Dret (96)	Infermeria (93)
Farmàcia (81)	Econòmiques (93)	
Matemàtiques (95)		
Medicina (99)		

Carreres en què ha augmentat la matrícula

Ciències	Lletres	Escoles Universitàries
Biologia (144)	Filologia (153)	Empresariales (222)
Física (114)	G ^a . i H ^a . (133)	E. G. B. Barna (112)
Geologia (130)	Filos. C. E. (104)	E. G. B. Tarrag. (103)

Fóra ben interessant poder comparar aquestes dades amb altres referides al conjunt de l'estat espanyol, per definir possibles tipus d'evolució, però, o bé no disposem d'informació

estadística pertinent, o bé les subministrades per l'I.N.E. són poc depurades per a establir sèries coherents. En canvi, sí que disposem, mercès al bon treball del "Gabinete de Análisis y Planificación" de la Universitat Complutense de Madrid¹ d'excel·lents referències numèriques sobre aquesta institució, la primera en nombre d'estudiants.

Si comparem els ritmes de creixement dels centres d'una i altra Universitat, agafant com a any base el curs 1976-77, i com a terminal el curs 1979-80, tenim:

Situació de la matrícula en el curs 1979-80 en relació
al 1976-77 (En números índexs)

	Universitat de Barcelona	Universitat de Madrid
Biologia	125	124
Medicina	111	110
E. G. B. Tarragona	105	105 ¹
Geologia	124	75
Filologia	140	128
G ^a . i Història	132	117
Empresarials	183	123
Física	111	105
Dret	96	83
Econòmiques	93	76
Química	80	109
Farmàcia	81	122
E. G. B. Barcelona	126	155

1. Hem considerat les dues Escoles d'E. G. B. de Ciudad Real i Toledo.

L'observació de les dues sèries suggereix algun comentari sobre els trets diferencials més marcats. Hom pot dir que hi ha una relativa coincidència entre les evolucions de la demanda universitària a les dues Universitats. La similitud és forta en els casos de les carreres de Biologia, Medicina i E.G.B. (de fora de Barcelona i de Madrid).

Les Facultats que han augmentat el seu alumnat ho han fet a un ritme *més intens a Barcelona que a Madrid*, llevat el cas d'E.G.B. de Barcelona. Cal destacar el cas de Geològiques que mentre a Barcelona ha pujat a un índex de 124, la de Madrid ha baixat a un índex de 75. Molt notables també les diferències a favor de Barcelona entre les carreres de Filologia, Geografia i Història i Empresarials, amb les seves homònimes de la Complutense.

Respecte a les Facultats que han vist minvar el seu alumnat, *les de Barcelona han tingut menys pèrdues que les de Madrid*. Tal és el cas de Dret i Econòmiques.

Interessants els casos de Química i Farmàcia que mentre a Barcelona han sofert pèrdues (80 i 81 respectivament), les de Madrid han crescut (109 i 122 respectivament).

Si contrastem les tres carreres que han tingut més i menys creixement en el període, en una i altra capital, tindrem:

1 Anuario Estadístico 1980. Número monogràfic sobre la Universitat Complutense. Gerència, Gabinet d'Anàlisi i Planificació.

Carreres amb més creixement

A Barcelona		A Madrid	
Empresarials	183	E. G. B. Madrid	155
Filologia	140	Filologia	128
G ^a . i Història	132	Empresarials	123

Carreres amb més recessió

A Barcelona		A Madrid	
Químiques	80	Geologia	75
Farmàcia	81	Econòmiques	76
Econòmiques	93	Dret	83
Dret	96		

Cal referir-se a l'aconteixement més remarcable esdevingut durant aquests cinc anys: *la caiguda de la matrícula durant el curs 1978-79*, a causa de l'allargament en un any de l'escolarització secundària, fet que va provocar que durant aquest curs no hi hagués, amb prou feines, alumnes que ingressessin a la Universitat provinents del COU.

Hom advertirà (vid. quadre 1.9) que aquell any la disminució dels efectius va ésser diferent segons els tipus de centre: més notable a les Escoles Universitàries que a les Facultats, i inexistent a les Delegacions. En efecte, en aquestes, la matrícula no sols no baixà, sinó que augmentà. És també a les Delegacions on es dona el màxim ritme de creixement durant els cinc cursos (vid. quadres 1.9 i 1.6).

Cal indicar que *l'espectacular davallada* de la matrícula en el curs 1978-79 experimentada pel conjunt de les Facultats i Escoles Universitàries no sols *no afectà tots els centres per igual*, sinó que, àdhuc, alguns van experimentar augments considerables: tal és el cas de les carreres de Ciències, dels estudis de Biologia i Medicina, i de les de Lletres dels de Filologia, Geografia i Història, i E.G.B. de Tarragona (vid. quadres 1.2 i 1.4).

2. Evolució de la participació dels centres docents segons el nombre dels seus alumnes dins el conjunt Universitari.

Mentre el volum d'alumnes matriculats a les Facultats, en relació al total universitari, durant els cinc anys té una lleugera *tendència a la baixa* (1976: 81,3 % i 1980: 79,2%), el de les Escoles Universitàries *augmenta decididament* (1976: 11,5% i 1980: 14,2%), i el de les Delegacions mostra *una lleu puja* (1976: 5,3% i 1980: 6,4%).

Les Facultats amb major participació segons la quantitat d'alumnes en el total de la Universitat, en el curs 1980-81, són: Dret que comprèn el 12% del total, Filosofia i C. Educació l'11,3%, Medicina l'11,1%, Geografia i Història el 9,1% i Econòmiques el 9,1% i *les que menys*, Geològiques que té el 0,5% i Matemàtiques l'1,1%.

Aquest ordre s'ha mantingut aproximadament igual durant tot el període. Quant a les carreres de Ciències cal assenyalar que la de Farmàcia, que el 1976 ocupava, després de Medicina, el primer lloc, s'ha vist sobrepassada per la de Biologia,

Durant aquests cinc anys les Facultats han sofert diferents variacions quantitatives que podem simplificar en tres grups. En el primer, *les que han incrementat la seva presència* en el total universitari, com: Estudis Empresarials 2,3 punts més, Filologia, 1,9 punts

1. 2. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT TOTAL OFICIAL DE LES FACULTATS

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

FACULTATS	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BIOLOGIA	100	106	108	125	144
FÍSICA	100	107	96	111	114
GEOLOGIA	100	128	105	124	130
MATEMÀTIQUES	100	85	73	88	95
QUÍMICA	100	101	82	80	81
DRET	100	112	103	96	96
FARMÀCIA	100	110	77	81	81
FILOSOFIA I C. E.	100	111	103	105	104
FILOLOGIA	100	108	120	140	153
G ^a . I HISTÒRIA	100	105	120	132	133
MEDICINA	100	113	125	111	99
ECONÒMIQUES	100	114	97	93	93
BELLES ARTS	—	—	100	125	124

1. 4. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT TOTAL OFICIAL DE LES ESCOLES
UNIVERSITÀRIES

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

ESCOLES UNIVERSITÀRIES	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
E. U. EMPRESARIALS	100	162	151	183	222
E. G. B. BARCELONA	100	154	139	126	112
E.G. B. TARRAGONA	100	89	102	105	103
E. U. INFERMERIA	—	100	96	118	93

1. 9. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
RESUM GENERAL

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

CENTRES	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
FACULTATS	100	110	107	108	108
ESCOLES UNIVER.	100	160	150	152	150
DELEGACIONS UNIVER.	100	115	125	135	144
COL.LEGIS. ADSCR.	100	—	84	95	117
TOTAL UNIVERSITAT DE BARCELONA	100	114	112	114	115

1. 10 EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT. RESUM GENERAL PER FACULTATS,
ESCOLES UNIVERSITÀRIES, DELEGACIONS I CENTRES ADCRITS.
Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Nombres Absoluts)

CENTRES	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BIOLOGIA	2231	2363	2405	2795	3203
FÍSICA	676	725	848	750	771
GEOLOGIA	201	258	211	249	261
MATEMÀTIQUES	643	550	470	569	608
QUÍMICA	1895	1908	1559	1516	1527
DRET	6842	7630	7080	6585	6537
FARMÀCIA	3683	4038	2828	2977	2987
FILOSOFIA I C. E.	5935	6580	6113	6215	6165
FILOLOGIA	2663	2876	3203	3726	4085
G ^a I HISTÒRIA	3705	3890	4440	4904	4943
MEDICINA	6085	6866	7597	6744	6035
ECONÒMIQUES	5328	6065	5180	4967	4955
BELLES ARTS	—	—	847	1065	1051
TOTAL	39888	43749	42581	43063	43116
E. U. EMPRESARIALS	1253	2032	1901	2293	2785
E. G. B. BARCELONA	3179	4888	4425	4001	3546
E. G. B. TARRAGONA	755	669	769	792	778
E. U. INFERMERIA	—	698	688	821	650
TOTAL	5187	8287	7763	7907	7759
FILOS. C. E. TARRAG.	517	553	489	450	462
FILOLOGIA TARRAG.	183	209	223	261	268
G ^a . HISTÒRIA TARRAG.	328	331	282	326	334
QUÍMICA TARRAG.	271	304	258	259	228
MEDICINA TARRAG.	—	199	230	276	349
MEDICINA LLEIDA	—	160	212	241	306
FILOLOGIA LLEIDA	73	97	123	175	242
G ^a . HISTÒRIA LLEIDA	139	169	179	251	272
DRET LLEIDA	685	836	874	877	875
MEDICINA MATARÓ	278	—	231	233	232
TOTAL	2482 ¹	2858	3106	3349	3586
DRET "ABAT OLIBA"	275	—	246	286	349
ECONÒMIQUES	215	—	166	181	224
TOTAL	490	—	412	467	573
TOTAL GENERAL	48047	54894	53862	54786	55034
TOTAL (sense Col.legis)	47557	54894	53450	54319	54461

1. S'inclouen els vuit alumnes de la Delegació de Tarragona de la Facultat de Matemàtiques, que fou suprimida a partir del proper curs.

més, Geografia i Història 1,3 punts més i Medicina 0,3 punts més. En el segon grup, *les que han perdut posicions*: Dret, Farmàcia i Econòmiques (2,2 punts menys cadascuna), Química i Filosofia i C.E. (1,2 punts menys cadascuna). En el tercer grup, es troben les que s'han mantingut *en posició estable*: Física, Geologia, Matemàtiques, E.G.B. i Infermeria.

Pertocant a les Delegacions, hom pot veure que si el 1976 Tarragona (52,7% del total d'alumnes de les Delegacions), avantatjava Lleida (36,1%), cinc anys més tard la relació s'havia invertit (Lleida 47,2% i Tarragona 45,8%). Tocant a les Delegacions de Tarragona, cal assenyalar la baixa important de matrícula en els estudis de Filosofia i C.E. i Química, i l'increment a Medicina. Quant a Lleida, amb l'excepció de Dret que ha perdut efectius, les restants delegacions (Medicina, Filologia i Geografia i Història) els han augmentat.

2.1 EVOLUCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ DE CADA FACULTAT PEL NOMBRE DELS SEUS ALUMNES DINS DEL CONTEXT DE LES FACULTATS¹ I DINS DE LA UNIVERSITAT² *

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (En percentatges)

FACULTATS	1976-77		1977-78		1978-79		1979-80		1980-81	
	% Fac.	% Univ.	% Fac.	% Univ.	% Fac.	% Univ.	% Fac.	% Univ.	% Fac.	% Univ.
BIOLOGIA	5,6	4,6	5,4	4,3	5,0	4,5	6,5	5,1	7,4	5,5
FÍSICA	1,7	1,4	1,7	1,3	1,5	1,2	1,7	1,4	1,8	1,4
GEOLOGIA	0,5	0,4	0,6	0,5	0,5	0,4	0,6	0,5	0,6	0,5
MATEMÀTIQUES	1,8	1,4	1,3	1,-	1,1	0,9	1,3	1,-	1,4	1,1
QUÍMICA	4,8	4,-	4,3	3,5	3,7	2,9	3,5	2,8	3,5	2,5
DRET	17,2	14,4	17,4	13,9	16,6	13,2	15,3	12,-	15,2	12,-
FARMÀCIA	9,2	7,7	9,2	7,4	6,6	5,3	6,9	5,5	6,9	5,5
FILOSOFIA I C. E.	14,9	12,5	15,-	12,-	14,4	11,4	14,4	11,-	14,3	11,3
FILOLOGIA	6,7	5,6	6,6	5,2	7,5	6,-	8,7	6,9	9,5	7,5
G ^a . I HISTÒRIA	9,3	7,8	8,9	7,1	10,4	8,3	11,4	9,-	11,5	9,1
MEDICINA	15,3	10,3	15,7	12,5	17,8	14,2	15,7	12,4	14,-	11,1
ECONÒMIQUES	13,4	11,2	13,9	11,-	12,2	9,7	11,5	9,1	11,5	9,1
BELLES ARTS	-	-	-	-	2,-	1,6	2,5	2,-	2,4	1,9
TOTAL	100	81,3	100	79,7	100	79,5	100	78,7	100	79,2

* En el "Total Universitat" no s'inclouen els Col.legis adscrits.

2.2 EVOLUCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ DE CADA ESCOLA UNIVERSITÀRIA DINS DEL CONJUNT DE LES ESCOLES¹ I DINS DE LA UNIVERSITAT²

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (En percentatges)

ESCOLES UNIVERSITÀRIES	1976-77		1977-78		1978-79		1979-80		1980-81	
	% Esc.	% Univ.	% Esc.	% Univ.	% Esc.	% Univ.	% Esc.	% Univ.	% Esc.	% Univ.
EMPRESARIALS	24,2	2,8	24,5	3,7	24,5	3,5	29,-	4,2	36,9	5,1
E. G. B. BARCELONA	51,3	7,-	59,-	8,9	57,-	8,3	60,6	7,4	45,7	6,5
E. G. B. TARRAGONA	14,5	1,7	8,1	1,2	9,9	1,4	10,-	1,5	10,-	1,4
INFERMERIA	-	-	8,4	1,3	8,6	1,2	10,4	1,5	8,4	1,2
TOTAL	100	11,5	100	15,1	100	14,5	100	14,6	100	14,2

En el "Total Universitat" no s'inclouen els Col.legis adscrits.

**2.3. EVOLUCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ DE CADA DELEGACIÓ DINS DEL
CONJUNT DE LES DELEGACIONS¹ I DINS DE LA UNIVERSITAT² ***
Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (En percentatges)

DELEGACIONS	1976-77		1977-78		1978-79		1979-80		1980-81	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.	Delg. Univ.
FILOSOFIA TARRAGONA	20,8	1,1	19,3	1,-	15,7	0,9	13,4	0,8	12,9	0,8
FILOLOGIA TARRAG.	7,4	0,4	7,3	0,4	7,3	0,4	7,8	0,5	7,5	0,5
G ^a . I HISTÒRIA TARRAG.	13,2	0,7	11,5	0,5	9,1	0,5	9,7	0,8	9,3	0,5
QUÍMICA TARRAG.	10,9	0,6	10,5	0,6	8,3	0,5	7,7	0,5	6,4	0,4
MEDICINA TARRAG.	—	—	7,-	0,4	7,4	0,4	8,2	0,5	9,7	0,6
MEDICINA LLEIDA	—	—	6,-	0,3	6,5	0,4	7,2	0,4	8,5	0,6
FILOLOGIA LLEIDA	2,9	0,2	3,4	0,2	3,5	0,2	5,2	0,3	8,7	0,4
G ^a . I HISTÒRIA	5,6	0,3	5,9	0,3	5,8	0,3	7,5	0,5	7,5	0,5
DRET	27,6	1,4	29,3	1,5	28,1	1,6	26,2	1,6	24,4	1,6
MEDICINA MATARÓ	11,2	0,6	—	—	7,4	0,4	7,-	0,4	6,5	0,4
MATEMÀTIQUES TARRAG.	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAL	100	5,3	100	5,3	100	5,6	100	6,1	100	6,4

* En el "Total Universitat" no s'inclouen els Col·legis adscrits.

3. 7. EVOLUCIÓ DE LA MATRÍCULA DE 1r. CURS EN LES FACULTATS
Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

FACULTATS	ANYS ACADÈMICS				
	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BIOLOGIA	100	145	72	146	
FÍSICA	100	114	183	113	
GEOLOGIA	100	145	64	125	
MATEMÀTIQUES	100	106	61	100	
QUÍMICA	100	112	62	65	
DRET	100	129	98	92	
FARMÀCIA	100	99	37	63	
FILOSOFIA I C. E.	100	130	64	73	
FILOLOGIA	100	124	76	115	
G ^a . I HISTÒRIA	100	108	53	88	
MEDICINA	100	96	80	34	
ECONÒMIQUES	100	119	56	56	
BELLES ARTS	—	—	100	138	
TOTAL	100	117	76	79	

3. Evolució de la població estudiantil per cursos

La contemplació del quadre 3.7 suggereix tres comentaris principals sobre l'evolució del primer curs: El primer que totes les Facultats aconseguixen el rècord de matrícula de primer curs el 1977-78, excepció feta de Medicina i Farmàcia que l'assoleixen en el curs anterior.

El segon és la brusca caiguda (un 35% menys) del volum d'alumnat el 1978-79 a causa de la desaparició, aquell any, de l'aportació del COU.

El tercer, la feble recuperació durant l'any següent, però, sobretot les notables diferències entre Facultats pel que fa a la intensitat d'aquest amillorament.

En relació al primer punt, cal subratllar l'accentuat acreixement de les carreres de Biologia i Geologia, i en menys grau, de les de Filosofia i C. E., Dret i Filologia.

Quant a la minva de la matrícula el 1978-79, afectà de manera molt diferent les Facultats, i pot ésser útil classificar-les en: a) *Facultats molt afectades* (és a dir, les que es trobaren amb un primer curs amb menys de la meitat del nombre d'alumnes que en el curs anterior), com Biologia, Geologia, Farmàcia, Filosofia i C. E. i Econòmiques, i b) *Facultats menys afectades* (amb pèrdues inferiors a la meitat), com Matemàtiques, Químiques, Medicina, Dret, Filologia i G.^a i Història.

3 9. EVOLUCIÓ DE LA MATRÍCULA DE 1r. CURS EN LES ESCOLES UNIVERSITÀRIES

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

ESCOLES UNIVERSIT.	ANYS ACADÈMICS				
	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
EMPRESARIALS	100	157	135	154	
E. G. B. BARCELONA	100	137	101	66	
E. G. B. TARRAGONA	100	—	47	96	
INFERMERIA	—	—	—	100	
TOTAL	100	127	184	105	

4. Evolució de la relació estadística home-dona

Potser l'esdeveniment més remarcable que posen de relleu els quadres abans esmentats, sigui la ràpida progressió del nombre d'estudiantes fins arribar a la total equiparació amb els seus col·leges masculins. De fet, s'abasta la *completa igualtat estadística*, àdhuc numèricament rodona, perquè la proporció home-dona és exactament la unitat o 100, *durant el curs 1979-80* (vid. quadre 5.5). Curs que, sens dubte, marcarà una fita important en la secular història de la participació femenina a la Universitat, i més particularment, a la de la Universitat de Barcelona.

Si comparem la situació amb la de la Universitat Complutense, veurem que en aquesta les noies ja han superat els nois en el conjunt, i que, tant en Facultats com Escoles Universitàries, la Universitat de Madrid està més "feminitzada" que la de Barcelona.

Proporcions Home-Dona en el curs 1979-80 a les Universitats de Barcelona i Complutense
(Nombre d'homes per 100 dones)

	Facultats	Esc. Universitàries	Total
Universitat Barcelona	108	62	100
Universitat Complutense	101	48	92

4. 5. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ ESTUDIANTIL PER EDAT I SEXE A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA TOTAL GENERAL
Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Nombres absoluts)

ANYS ACADÈMICS	EDAT												TOTAL GENERAL																		
	17 i menys		18		19		20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30 i més		TOTAL H	TOTAL D	
1976-77	1901	2070	2711	2778	3128	2906	2638	2408	2275	2156	1928	1809	1607	1380	1263	1039	1135	784	795	613	705	457	622	406	496	310	2468	1555	23543	20677	48847
1977-78	2093	2358	3469	3438	3774	3335	3451	2906	2881	2260	2345	1880	1837	1359	1356	957	1216	1012	871	554	743	504	613	461	681	460	2310	1545	27640	23029	54894
1978-79	714	217	2821	2935	3752	4133	3396	3848	3013	3350	2537	2344	1980	1595	1511	1254	1227	945	982	768	785	686	731	511	620	478	3199	2307	27268	25291	52559
1979-80	455	521	2349	3096	3467	4004	3420	4107	3095	3534	2691	2596	2070	1764	1622	1279	1302	1012	1098	874	878	691	768	581	648	488	3576	2800	27439	27437	54786
1980-81																															

1 Curs 1976-77 no es disposa d'informació desagregada per edat i sexe dels Centres Universitaris corresponents a E.G.B. de Tarragona, Delegacions i Col·legi Universitari; sí, però, que estan comptabilitzats en el total general.

2 Curs 1977-78 ídem. que el curs anterior, més l'Escola d'Infermeria del Clínic.

4. 7. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA PER EDATS DE L'ALUMNAT A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
(Total General) Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

EDATS	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
17 anys i menys	100	112	23	25	
18 anys i menys	100	126	104	99	
19 anys i menys	100	118	131	124	
20 anys i menys	100	126	144	144	
21 anys i menys	100	116	144	150	
22 anys i menys	100	113	131	141	
23 anys i menys	100	107	120	128	
24 anys i menys	100	101	120	126	
25 anys i menys	100	116	113	120	
26 anys i menys	100	101	124	140	
27 anys i menys	100	107	120	135	
28 anys i menys	100	104	121	131	
29 anys i menys	100	142	136	141	
30 anys i més	100	96	137	158	
TOTAL	100	114	119	124	

Aquesta afirmació global *ha d'ésser matisada* en el cas particular d'algunes carreres, com per exemple Biologia i Medicina que a Barcelona tenen proporcions més altes de noies que a Madrid.

A partir de les dades de l' "Anuario" de la Universitat de Madrid¹ hem calculat les taxes de sexe per poder-les contrastar amb les de Barcelona. Els resultats són els següents:

Quantitat de dones matriculades a les Facultats
Curs 1979-80
(Les xifres senyalen el nombre d'homes per cada 100 dones)

Mes dones a Barcelona que a Madrid

	<i>Barcelona</i>	<i>Madrid</i>
Belles Arts	81	106
E. G. B. Barcelona	28	38
E. G. B. Tarragona	33	48 (1)
Biologia	75	83
Medicina	122	127
Infermeria	25	30

Més dones a Madrid que a Barcelona

	<i>Madrid</i>	<i>Barcelona</i>
Empresarials	126	373
Econòmiques	270	442
Física	241	321
Dret	162	202
Ge i Història	43	69
Filosofia i C. E.	43 (2)	57
Química	153	168
Geologia	262	272
Filologia	45	52
Farmàcia	43	49
Matemàtiques	112	117

1 Inclou les E. G. B. de Toledo i Ciudad Real.

2 Engloba la Facultat de Filosofia i C. E. i la Facultat de Psicologia.

Notem que l'única de les carreres amb majoria masculina a on el procés de feminització és més avançat a Barcelona que a Madrid, és Medicina. Quant a les carreres tradicionals amb dominant femenina només a Biològiques, també, el grau de feminització és més alt a la Universitat de Barcelona que a la Complutense. Hom pot veure que en alguns casos les diferències entre les dues Universitats són notables.

El quadre 5.5, que mostra el moviment de les proporcions home-dona per curs durant quatre anys, admet diverses lectures. Una de vertical que permet seguir els canvis de l'estructura de la població universitària; una altra d'horitzontal que ens dóna les transforma-

1 Op. cit. cap. 1r.

cions experimentades per cada curs al llarg del període. En aquest ordre, la dada més interessant ens la proporciona l'observació de la línia corresponent al primer curs, la qual ens dóna la composició home-dona del nou alumnat, és a dir, de les diverses promocions en el seu primer any de vida universitària. El lector curiós observarà els anys 1977-78 i 1978-79 una brusca pèrdua de participació femenina, cosa que caldria explicar.

Més interessant és procedir a una lectura en diagonal que permet seguir una promoció durant diversos anys de vida escolar. En disposar únicament de quatre sèries anuals, només podem fer-ho durant un màxim de quatre cursos i un mínim de dos (el sisè curs pertany a la carrera de Medicina i planteja problemes específics).

La constatació més remarcable és la d'una tendència a la progressiva presència femenina dins de cada promoció a mesura que passen els anys, cosa que permet preguntar-nos si la mortalitat universitària femenina no és menor que la masculina.

Hom troba a faltar estudis sobre la progressiva presència de les dones a la Universitat de Barcelona, per bé que M. de Borja Solé hi ha dedicat unes planes en el seu llibre, pioner en la matèria¹.

A continuació presentem una sèrie fragmentària que hem construït a partir de diversos materials i que permet copsar el ritme de moviment de transformació de l'estructura per sexes de la població universitària catalana (vid. taula A al final del capítol).

A partir de 1972 s'incorpora a la Universitat l'Escola d'E.G.B., i el 1977 l'Escola d'Infermeria, provocant, a causa del seu considerable nombre de dones, una alça d'aquestes en la taxa general del sexe.

5.1 EVOLUCIÓ DE LA RELACIÓ ESTADÍSTICA HOME-DONA EN LES ESCOLES UNIVERSITÀRIES

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81

(La Taxa del sexe s'indica pel nombre d'homes per 100 dones)

FACULTATS	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BIOLOGIA	93	93	85	75	
FÍSICA	345	282	1078	321	
GEOLOGIA	328	285	277	272	
MATEMÀTIQUES	125	131	146	117	
QUÍMICA	198	186	181	168	
DRET	214	214	211	202	
FARMÀCIA	49	48	46	49	
FILOSOFIA I C. E.	62	118	61	57	
FILOLOGIA	48	48	46	52	
G ^a . I HISTÒRIA	69	67	73	69	
MEDICINA	136	127	121	122	
ECONÒMIQUES	474	481	463	442	
BELLES ARTS	—	—	86	81	
TOTAL	121	132	116	108	

1 M. de Borja Solé: Carreras y sexos. Editorial Nova Terra. Barcelona 1970 (ens ha servit de font per calcular les taxes dels sexes dels primers cursos del quadre).

TAULA A

EVOLUCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ FEMENINA A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

(En la columna 1 de taxa del sexe expressada pel nombre d'homes per cada 100 dones, i a la columna 2, el nombre de dones)

	TOTAL UNIV.		DRET		ECONÒMIQUES		MEDICINA		FARMÀCIA		CIÈNCIES		BIOLOGIA		QUÍMICA	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1939-40	1175	511	3155	51			4461	33	328	149	828	67				
1944-45	691	735	4631	29			4551	37	141	310	949	89				
1949-50	512	1233	3210	50			2533	72	138	358	514	170				
1954-55	396	1650	1497	117	5320	5	851	213	119	420	342	303				
1959-60	423	2222	1162	125	1347	72	1222	151	137	582	317	436				
1964-65	361	3713	543	253	954	225	319	514	107	511	244	653				
1966-67	320	4831	432	364	901	225	458	465	77	668	165	1039				
1976-77	112	21878	214	2178	474	1928	136	2578	49	2466			93	1154	198	636
1977-78	120	23029	214	2429	481	1043	127	3021	48	2737			93	1223	186	667
1978-79	108	25291	211	2275	463	920	121	3439	46	1942			85	1298	181	555
1979-80	100	27347	202	2184	442	916	122	3037	49	2003			75	1594	168	565

TAULA B

Situació en funció de la taxa del sexe (nombre d'homes per 100 dones)
de les carreres que es cursen a la Universitat de Barcelona. Curs 1979-80

Carreres amb dominant femenina		Carreres amb dominant masculina	
Infermeria	25	Econòmiques	442 ⁴
E. G. B. Barcelona	28	Empresarials	373
E. G. B. Tarragona	33	Físiques	321
Farmàcia	49	Geologia	272
Filologia	52	Dret	202
Filosofia i C. E.	57	Química	168
G ^a . i Història	69	Medicina	122
Biologia	75	Matemàtiques	117
Belles Arts	81		

5. 2. EVOLUCIÓ DE LA RELACIÓ ESTADÍSTICA HOME-DONA EN LES ESCOLES UNIVERSITÀRIES

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81

(La taxa del sexe s'indica pel nombre d'homes per 100 dones)

ESCOLES	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
EMPRESARIALS	673	458	430	373	
E. G. B. BARCELONA	30	30	29	28	
E. G. B. TARRAGONA	45	44	43	33	
INFERMERIA	—	25	25	25	
TOTAL	66	61	59	62	

5. 5 EVOLUCIÓ DE LA RELACIÓ ESTADÍSTICA HOME-DONA A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA, PER CURSOS

Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81

(La taxa del sexe s'indica pel nombre d'homes per 100 dones)

CURSOS	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
1 ^r	115	125	132	102	
2 ⁿ	108	105	97	112	
3 ^e	106	112	95	85	
4 ^t	164	138	104	102	
5 ^e	109	135	110	101	
6 ^e (1)	202	204	188	193	
TOTAL	112	120	108	100	

(1) 6e Curs: Facultat de Medicina

Hom pot veure a la primera columna del quadre adjunt, que han calgut *quaranta anys per passar d'una relació d'onze homes per dona (1940) a la total equiparació (1979-80)*.

Es clar que aquestes dades es refereixen al total de la Universitat, car *les evolucions de les distintes carreres han seguit camins i ritmes molt diferents*. El lector interessat podrà entretenir-se estudiant les progressions a nivell de cada Facultat, Escola Universitària i Delegació, durant els darrers quatre anys, i àdhuc en el cas de les Facultats de Dret, Econòmiques, Medicina, Farmàcia i Ciències (fins el 1967), podrà seguir-los les petges fins el 1940, servint-se del quadre anterior.

Per acabar presentem una classificació de les Facultats en funció de la taxa del sexe (vid. taula B al final del capítol).

5. Evolució de la procedència geogràfica dels alumnes

Donada la migradesa d'efectius d'estudiants estrangers a nivell d'Estat, els hem reagrupat en vuit zones. No cal dir que hem procurat que aquestes siguin homogènies, però en alguns casos les dificultats són insuperables. A peu de plana del quadre 6.3 s'especifiquen els estats que hem inclòs a cada àrea.

També a nivell de l'Estat espanyol la zonificació planteja problemes que hem resolt seguint el criteri tradicional sobre les nacions i regions històriques, i en el cas dels Països Catalans, que absorbeixen *més del 75% de l'alumnat* de la Universitat de Barcelona, baixant a nivell provincial.

Hom podrà constatar una *lleugera tendència* a l'increment dels alumnes catalans, que és paral·lela a la disminució dels procedents d'altres àrees de l'Estat, i *un augment important* del nombre d'estudiants estrangers (vegeu quadre 6.4).

Els estrangers són avui, després dels barcelonins (60%), lleidatans (7%) i tarragonins (6%), els que ocupen el quart lloc, juntament amb els andalusos i aragonesos, amb un 4% cadascun.

Dins el domini dels Països Catalans cal destacar la baixa dels estudiants originaris de Girona, Illes i País Valencià, i l'augment dels de Lleida i Tarragona.

Pel que fa als estudiants provinents d'enllà de les fronteres, la major representació la tenen els sudamericans (48%), seguits pels àrabs (22%), i els europeus del Mercat Comú (15%). Hom constatarà durant aquests anys una propensió a l'increment dels estudiants procedents d'Amèrica Llatina, Països Àrabs i Àfrica, i en canvi una disminució dels nascuts al Mercat Comú, resta d'Europa i Amèrica del Nord.

6. Dades sobre la llengua catalana

Tres anys són massa pocs per copsar el sentit d'una tendència, i caldrà per tant esperar els resultats dels propers anys; tot i així poden ésser útils a l'investigador per a contrastar-los amb altres fonts.

Hom notarà, no gensmenys, *una important millora* en el darrer curs (1979-80) en relació als anteriors, de les proporcions dels que diuen que l'escriuen bé.

El quadre 7.4 ens dona a conèixer que, aproximadament, *un 90%* de l'estudiantat declara entendre bé el català, *un altre 70%* diu que el parla bé, i només *un 25%* manifesta que l'escriu bé. Aquesta darrera xifra és ben il·lustrativa del baixíssim nivell de coneixença que té del català la població universitària, i permet sense exageracions parlar d'un problema d'alfabetisme.

Les millors taxes d'alfabetisme (i entenem per tal els que saben escriure bé) les trobem a la Facultat de Filologia (44%) i Delegacions de Tarragona i Lleida també de Filologia. Resulten preocupants per la seva repercussió de cara al futur, els nivells assolits per l'E.G.B. de Barcelona (28%) i l'E.G.B. de Tarragona (34%).

6. 2. EVOLUCIÓ DE LA PROCEDÈNCIA DELS ALUMNES ESTRANGERS PER ZONES

Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Percentatges)

LLOC DE NAIXEMENT	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BARCELONA	60'45	62'77	57'71	59'57	
TARRAGONA	3'95	4'98	6'67	6'47	
LLEIDA	5'44	5'32	6'83	6'76	
GIRONA	3'10	2'90	2'75	2'53	
TOTAL	72'95	75'98	73'97	75'33	
VALÈNCIA	0'75	0'72	0'77	0'73	
CASTELLÓ	0'68	0'63	0'66	0'59	
ALACANT	0'41	0'37	0'36	0'34	
TOTAL	1'84	1'72	1'79	1'66	
ILLES BALEARS	2'53	2'21	2'16	1'90	
TOTAL PAÏSOS CATALANS	77'32	79'91	77'92	78'90	
EUZKADI	0'82	0'78	0'73	0'65	
NAVARRA	0'63	0'55	0'62	0'55	
TOTAL	1'45	1'34	1'35	1'20	
GALÍCIA	1'61	1'64	1'50	1'42	
ANDALUSIA	4'35	4'63	4'64	4'38	
ARAGÓ	4'02	3'98	4'24	4'03	
ASTÚRIES	0'35	0'35	0'34	0'35	
CASTELLA LA VELLA	3'65	1'44	3'26	2'48	
CASTELLA LA NOVA	1'26	1'26	1'14	1'28	
MADRID	1'24	1'20	1'35	1'18	
EXTREMADURA	1'41	1'01	1'07	1'08	
LLEÓ	2'08	2'07	2'07	2'59	
MÚRCIA	0'59	0'68	0'81	0'81	
ILLES CANÀRIES	0'37	0'30	0'33	0'32	
TOTAL	100	100	100	100	

6. 4. EVOLUCIÓ DE LA PROCEDÈNCIA DELS ALUMNES ESTRANGERS PER ZONES

Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Percentatges)

ZONES	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
MERCAT COMÚ	16'73	12'69	14'20	14'97	
RESTA EUROPA	9'54	6'50	6'83	7'92	
PAÏSOS ÀRABS I ALTRES	21'07	22'14	25'23	22'13	
ÀFRICA	1'61	2'56	3'31	3'43	
AMÈRICA LLATINA	45'47	52'75	47'02	47'86	
AMÈRICA DEL NORD	3'10	2'41	2'09	2'18	
ÀSIA	1'12	0'90	1'21	1'42	
OCEANIA	0'37	—	0'06	0'05	
TOTAL	100	100	100	100	
Nom. D'ESTUDIANTS	807	1323	1478	1690	
(1) %	1'67	2'41	2'74	4'05	

(1) % de nascuts a l'estranger sobre el total d'alumnes de la Universitat.

Els nivells més alts d'analfabetisme estan localitzats a l'Escola d'Infermeria, Estudis Empresarials, Dret (tant a Barcelona com a la Delegació de Lleida) i Econòmiques.

Quant a la necessitat expressada per l'alumne *que s'ensenyi el català a la Universitat, un 80% ho creu necessari.* Aquest percentatge, però, ha disminuït en el decurs dels tres darrers anys. Hom notarà que els centres que tenen les taxes d'analfabetisme més altes són també els que menys creuen necessari que s'ensenyi l'idioma oficial de Catalunya, i la coincidència també es dona, però al revés, entre taxa d'alfabetisme alta i alt interès que s'ensenyi el català.

Al voltant d'un 50% de l'estudiantat en el curs 1979-80, manifestava que assistiria a un curset (vid. quadre 7.8). També aquí com en el cas anterior trobem en relació als tres últims anys una minva, en aquesta ocasió important, de l'interès d'amillorar la coneixença del català. La baixa respecte del curs 1977-78 és del voltant de 20 punts, i arriba en alguns casos a 30 punts, afectant totes les Facultats quasi per igual. Només a les Escoles d'E.G.B. el desinterès és molt inferior a la mitja general.

La voluntat d'aprendre el català ateny la seva *màxima intensitat* a les Escoles d'E.G.B. (Barcelona 76% i Tarragona 78%), molt per damunt dels restants centres. A continuació trobem en els primers llocs: G^a i Història 61%, Infermeria 59% (recordeu que és el Centre amb més analfabetisme) i Filosofia i C.E. 59%, i en els darrers: Matemàtiques 40%, Geologia 40% i Farmàcia 42%.

El quadre 7.10 presenta l'evolució de les demandes d'horari (matí, tarda, nit) per al curset de català, i permet conèixer a nivell de cada centre les diferents preferències de torn del seu alumnat. D'acord amb això podem parlar de Facultats amb vocació nocturna, en realitat coincideixen amb les que ja imparteixen torns de nit, com Empresarials, Dret, Filosofia i C.E., Econòmiques, G^a i Història, i Facultats matinals, com Farmàcia, Física, Medicina, Belles Arts i E.G.B..

7.4. EVOLUCIÓ DEL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA CATALANA PER FACULTATS, ESCOLES UNIVERSITÀRIES I DELEGACIONS
(Percentatge d'alumnes que l'entenen, el parlen bé i l'escrivien bé)
Anys acadèmics 1976-77 a 1980-81

	L'ENTENEN			EL PARLEN			L'ESCRIVEN					
	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80
BIOLOGIA	-	92'2	92'4	91'7	-	74'8	73'3	73'5	-	20'5	21'3	32'1
FÍSICA	-	86'9	-	85'7	-	70'5	-	65'6	-	24'9	-	29'4
GEOLOGIA	-	89'5	94'1	90'-	-	60'9	70'6	72'1	-	22'3	24'-	30'8
MATEMÀTIQUES	-	90'7	93'3	89'5	-	71'4	72'1	71'1	-	36'4	13'-	29'7
QUÍMICA	-	90'2	92'-	93'3	-	71'5	70'-	71'1	-	19'7	24'-	28'4
DRET	-	87'7	86'6	83'-	-	66'9	62'3	61'8	-	16'9	15'2	20'7
FARMÀCIA	-	90'9	92'9	89'5	-	79'5	75'5	73'4	-	17'5	18'6	25'6
FILOSOFIA I C. E.	-	83'3	81'8	83'4	-	64'5	63'-	63'3	-	18'4	18'2	24'8
FILOLOGIA	-	87'6	50'1	56'7	-	72'-	71'9	60'9	-	38'3	41'8	43'7
G ^a . I HISTÒRIA	-	84'8	83'7	84'1	-	68'5	66'9	66'4	-	23'4	24'1	29'7
MEDICINA	-	89'5	89'3	87'7	-	70'5	67'4	67'8	-	17'7	17'-	25'1
ECONÒMIQUES	-	89'7	91'2	89'2	-	69'1	68'4	68'7	-	16'-	16'8	21'1
BELLES ARTS	-	-	84'8	78'6	-	-	65'2	61'2	-	-	21'5	25'7
EMPRESARIALS	-	59'5	-	85'9	-	68'9	-	65'6	-	13'3	-	19'2
E. G. B. BARCEL.	-	87'-	68'9	88'5	-	63'4	63'1	54'1	-	13'2	17'3	28'2
E. G. B. TARRAG.	-	93'-	93'8	92'5	-	79'9	79'9	79'4	-	15'7	18'6	33'9
INFERMERIA	-	-	-	80'-	-	-	-	59'2	-	-	-	17'2
MEDICINA Mataró	-	-	94'3	94'4	-	78'4	78'4	76'6	-	-	17'3	25'7
FILOSOFIA Tarrag.	-	-	83'4	-	-	-	70'1	-	-	-	17'9	-
FILOLOGIA Tarrag.	-	-	97'3	87'9	-	-	88'5	72'6	-	-	55'5	32'8
G ^a . i H ^a . Tarragona	-	-	85'8	-	-	-	64'7	-	-	-	14'8	-
QUÍMICA Tarrag.	-	-	92'5	91'3	-	-	70'9	75'1	-	-	19'2	24'5
MEDICINA Tarrag.	-	-	83'7	84'5	-	-	73'1	67'8	-	-	18'4	25'2
MEDICINA Lleida	-	-	92'9	86'9	-	-	71'2	70'5	-	-	11'7	19'2
FILOLOGIA Lleida	-	-	94'6	93'1	-	-	77'-	78'2	-	-	33'6	42'5
DRET Lleida	-	-	86'-	81'3	-	-	68'4	67'4	-	-	14'2	18'3
G ^a . i H ^a . Lleida	-	-	92'8	92'5	-	-	78'1	74'3	-	-	21'1	29'3

7. 6. EVOLUCIÓ DE LA NECESSITAT QUE S'ENSENYI EL CATALÀ A LA UNIVERSITAT PER FACULTATS, ESCOLES UNIVERSITÀRIES I DELEGACIONS *

Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81. Percentatges dels que volen que s'ensenyi el català.

CENTRES	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BIOLOGIA	89'8	90,—	84'7	
FÍSICA	83'5	—	74'4	
GEOLOGIA	89'4	87'3	83'3	
MATEMÀTIQUES	89'5	88'3	81,—	
QUÍMICA	90'1	85'2	83'6	
DRET	84'5	79'2	73'2	
FARMÀCIA	78'4	77'7	72'9	
FILOSOFIA I C. E.	89'—	88'—	85'6	
FILOLOGIA	95,—	93'7	89'7	
GEOGRAFIA I HISTÒRIA	94'5	92'5	87'5	
MEDICINA	84'4	79'3	76'4	
ECONÒMIQUES	85'7	82'8	77'3	
BELLES ARTS	—	87'3	74'5	
E. U. D'EMPRESARIALS	83'1	—	71'8	
E. G. B. DE BARCELONA	95'7	95'3	93,—	
E. G. B. DE TARRAGONA	93'1	93,—	90,—	
INFERMERIA CLÍNICA	—	—	77'3	
MEDICINA DE MATARÓ	—	75'7	72'1	
FILOSOFIA C. E. TARRAG.	—	91,—		
FILOLOGIA DE TARRAG.	—	97'7	84'1	
GEOGRAFIA I H ^a . TARRAG.	—	88'7		
QUÍMICA TARRAG.	—	80,—	77'9	
MEDICINA TARRAG.	—	71'6	65'4	
MEDICINA DE LLEIDA	—	78'5	68'3	
FILOLOGIA LLEIDA	—	95'5	90'2	
DRET DE LLEIDA	—	75'5	69'2	
GEOGRAFIA I H ^a LLEIDA	—	96'8	88'8	

* La pregunta del qüestionari era "Creu necessari que s'ensenyi català a la Universitat?"

7. 8. EVOLUCIÓ DE LA VOLUNTAT D'ASSISTIR A UN CURSET DE CATALÀ PER FACULTATS, ESCOLES UNIVERSITÀRIES I DELEGACIONS *

Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Percentatges dels que sí assistirien a un Curset)

CENTRES	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
BIOLOGIA	74'5	63'7	47,—	
FÍSICA	61'1	—	43'4	
GEOLOGIA	69'6	56'3	40,—	
MATEMÀTIQUES	75'5	58'2	39'8	
QUÍMICA	65'7	55,—	49'7	
DRET	66'1	57'8	48'9	
FARMÀCIA	67'—	59'1	42'4	
FILOSOFIA I C. E.	76'5	68'1	59'1	
FILOLOGIA	77,—	68,—	54'3	
GEOGRAFIA I HISTÒRIA	77'9	70'7	61'4	
MEDICINA	67'6	57'2	47'1	
ECONÒMIQUES	69'3	80'5	49'5	
BELLES ARTS	—	65'7	44'9	
E. U. D'EMPRESARIALS	70'3	—	53'1	
E. G. B. DE BARCELONA	87'8	83'7	75'5	
E. G. B. DE TARRAGONA	82'6	78'8	77'9	
INFERMERIA CLÍNICA	—	—	59'4	
MEDICINA DE MATARÓ	—	63'6	53'6	
FILOSOFIA C. E. TARRAG.	—	80'2		
FILOLOGIA DE TARRAG.	—	75'6	84'7	
GEOGRAFIA I H ^a . TARRAG.	—	73'9		
QUÍMICA TARRAG.	—	67'4	56'9	
MEDICINA TARRAG.	—	69'8	52'3	
MEDICINA DE LLEIDA	—	74'7	62'1	
FILOLOGIA LLEIDA	—	84'8	70'1	
DRET DE LLEIDA	—	67'9	58'4	
GEOGRAFIA I H ^a LLEIDA	—	81'8	70'3	

* La pregunta del qüestionari era "Assistiria a un Curset de Català a la seva Facultat?"

B. Dades sobre l'evolució dels efectius docents

L'evolució general dels efectius docents en conjunt durant els darrers cinc anys s'ha caracteritzat pel seu *feble creixement* (1976: any base 100, 1980: 102,6) i per l'*estancament* en els dos últims cursos (vid. quadres 1 i 2).

Per cosos l'únic que ha tingut una *alça notable*, ha estat el d'Agregats (1980 : 132,4) seguit pels Professors Encarregats de Curs (1980 : 114'2), Adjunts (1980 : 108) i Catedràtics (1980: 102,3), i, contràriament, *han baixat* el nombre de professors Ajudants i Especials.

Tampoc no s'han produït canvis considerables en la distribució de les categories del professorat (Numeraris, Interins i Contractats). Podríem, tan sols detectar una *lleugera tendència a l'alça dels Numeraris*, una feble propensió a la *baixa dels Interins*, i *increment en els Contractats*.

El quadre 4 permet, a més, seguir l'evolució d'aquestes categories per cada cos; posada la poca importància quantitativa de les variacions, presentem una taula resum de les tendències.

Tendències de l'evolució del professorat per cos i categoria des del curs 1977-78 fins al 1980-81

Categoria	Cos	Tendència
Numeraris	Catedràtics	a la baixa
Numeraris	Agregats	estable
Numeraris	Adjunts	en alça
TOTAL NUMERARIS		lleugera alça
Interins	Catedràtics	estable
Interins	Agregats	en alça
Interins	Adjunts	a la baixa
TOTAL INTERINS		a la baixa
Contractats	Catedràtics	estable
Contractats	Agregats	estable
Contractats	Adjunts	en alça
Contractats	Encarregats de curs	en alça
Contractats	Adjunts	a la baixa
Contractats	Especials	estable
TOTAL CONTRACTATS		en alça

Quant a les variacions experimentades per les dedicacions, hom pot veure que en el conjunt de la Universitat, la dedicació Exclusiva és la que *ha augmentat més*. No obstant això en el cas dels professors numeraris ha estat la Normal, seguida de l'Exclusiva i la Plena.

Evolució del règim de les dedicacions. Situació en el curs 1980-81 en relació al 1977-78 (any base : 100)
En números índexs

Tipus de Dedicació	Categoria		TOTAL
	Numeraris	No Numeraris	
Normal	132	101	106
Plena	107	105	105
Exclusiva	120	106	108

EVOLUCIÓ DELS EFECTIUS DOCENTS A LA UNIVERSITAT, PER COSSOS I CATEGORIES

Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

ANYS ACADÈMICS					
	1976-77	1977-78	1978-79	1979-80	1980-81
CATEDRÀTICS					
Numeraris		100	100	97,3	98'9
Interins		100	122,6	119'4	110,-
Contractats		100	233'3	233'3	233'3
TOTAL		100	105,-	102'3	102'3
AGREGATS					
Numeraris		100	104'2	114'6	125,-
Interins		100	100,-	113,-	137,2
Contractats		100	100,-	100,-	100,-
TOTAL		100	101'4	126'9	132'4
ADJUNTS					
Numeraris		100	118'1	123'9	137'7
Interins		100	92'6	75'2	73,-
Contractats		100	196,-	197'3	198'7
TOTAL		100	114'1	105'5	108,-
ENCARREGATS DE CURS		100	102'8	115'7	114'2
AJUDANTS		100	99'2	97'9	96'9
ESPECIALS I VARIS	100	108	308,-	83,-	83,-
TOTAL GENERAL	100	96,1	101'8	102'6	102,6

RESUM DE L'EVOLUCIÓ DE LES DEDICACIONS SEGONS NUMERARIS I
NO NUMERARIS, A LA UNIVERSITAT
Anys Acadèmics 1976-77 a 1980-81 (Índexs)

ANYS ACADÈMICS	NUMERARIS			NO NUMERARIS (Int. i Centr.)			TOTAL		
	Nr.	Pl.	Ex.	Nr.	Pl.	Ex.	Nr.	Pl.	Ex.
1976-77									
1977-78	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
1978-79	136,-	107,2	104,-	129,8	100,3	104,8	130,7	101,-	104,7
1979-80	132,-	100,-	112,1	116,6	106,-	105,1	118,7	105,4	106,3
1980-81	132,-	107,2	120,2	101,3	104,9	105,9	105,7	105,2	108,4